

TAPA GÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA

II OSA

PÕHIKOOLI AINEKAVA

Põhikooli valikained

Kehtestatud käskkirjaga TG 1-1/24/1

29.01.2024

1. Loovuse ainekava

1.1. Õppe- ja kasvatusteesmärgid

Loovus

- annab lastele võimaluse eneseväljendamiseks, arendab kujutlusvõimet ja loomingulist mõtlemist;
- õpetab kasutama erinevaid mõtlemis- ja tegutsemisviise nii loometegevuses kui ka igapäevases elus;
- suurendab sotsiaalset teadlikkust (eriti rollimängude kaudu), vaimset eneseteadvust, enesekontrolli, eneseusaldust, enesest lugupidamist, iseenda tundmist; · arendab koostöö ning organiseerimisoskust;
- õpetab seoste, sarnasuste ja loogiliste järelduste tegemise oskust;
- õpetab leidma erinevaid assotsiatsioone ja integreerima erinevaid valdkondi; · parandab kõne selgust ja ladusust, koordinatsiooni ning füüsilist vormi.

1.2. Õppeaine ajaline maht

Tapa Gümnaasiumis õpetatakse loovust 1. ja 2. klassis valikainena.

1. klassis - 1 nädalatund (kokku 35 t)

2. klassis - 1 nädalatund (kokku 35 t)

1.3. Õppeaine kirjeldus

Loovus toetab õpilase individuaalse eripära kujunemist loomingulise eneseväljenduse kaudu.

Loovusõpetuses arendatakse lapse võimekust loominguga tegeleda ja luuakse eeldused loovuse kasutamiseks igapäevaselt ning järjepidevalt. Loovusõpetuses kujundatakse õpilaste eetilist ja esteetilist maitset ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid.

Loovusõpetuse kaudu areneb lapse avatus uutele ideedele ja kogemustele, seiklusvaim, omalooming, positiivne enesehinnang ja eneseteadvustamine, võime arvestada ja taluda riske, intensiivsem õppimis- ja mõtlemisvõime, oskus kiirelt reageerida erinevates olukordades.

Aine õpetamise puhul on tähtis arendada järgnevaid oskusi:

- oma ideede arendamine ja oskus neid teistele edasi anda;

- erinevate väljendusvahendite (kehakeel, miimika, kõne, samuti kirja- ning joonistusoskuse) loov rakendamine;
- oma tegevuse mõtestamise ja loogiliste seoste loomise arendamine.

1.4. Teemad, alateemad

Teemad 1.-2. klassis on samad ja vastavalt laste arengule käsitletakse neid erinevalt, muutes ülesannete raskusastet arvestades laste individuaalset arengut.

1) Tutvumine, enda tutvustamine- erinevad tegevused ja mängud enda ja kaaslase tutvustamiseks ning klassikaaslastega tutvumiseks

Põhimõisted: pealtvaatajad, hääletugevus

Õpitulemused: oskab tutvustada ennast ja oma kaaslast selgelt ning arusaadavalt, oskab nimetada klassikaaslaste kohta neile iseloomulikke asju (näit elukohta, pere, huvialade, eelistuste, iseloomu jne kohta)

2) Kuulamine, tähelepanu –erinevad tegevused ning mängud kuulamise ja tähelepanu arendamiseks, näiteks kaaslase kirjeldamine peale vaatlust, rütmiharjutused, erinevate helide äraarvamine, kaaslasega sõbrustamine, riidlemine, “Ühe lause lugu” jne.

Põhimõisted: rütm, märkamine, detailid

Õpitulemused: suudab keskenduda harjutuse, ülesande täitmisele, kuulata eesmärki silmas pidades, pidada järge, märgata detaile konkreetse asja puhul, teha järge lihtsamaid rütme

3) Koostöö paarilisega

· Peegelpilt

Erinevad harjutused ja mängud koostöö arendamiseks paarides, näit “Laev udus” (kaaslase leidmine hääle järgi), “Peegel” (kaaslase liigutuste võimalikult täpne peegeldamine), “Labürint” (kinniseotud silmadega kaaslase juhatamine läbi takistuste)

Põhimõisted: partner, partneri tunnetus, koostöö, usaldus, arvestamine kaaslasega.

· Dialoog - erinevate dialoogide väljamõtlemine ja esitamine etteantud teemadele ja vabal valikul.

Põhimõisted: dialoog ehk kahekõne, reageeringud

Õpitulemused: oskab töötada koos paarilisega, arvestades paarilise eripära, kohandada ennast paarilise järgi, erimeelsuste korral jõuda kokkuleppele; luua ja esitada dialoogi etteantud teema põhjal

4) Liikumine- erinevad harjutused ja mängud oma keha paremaks tajumiseks ja kontrollimiseks, koordinatsiooniharjutused

· rütmiline liikumine - liikumine rütmi, muusikasse ka laulumängud, liikumine ringjoonel ja mängud ringis, lihtsamate tantsusammude õppimine

· loovliikumine - erinevate inimeste, loomade, olendite liikumise jäljendamine ja kujutamine, liikumine etteantud tingimustes, meeleolude, emotsioonide väljendamine, muusika kasutamine loovliikumisel

Põhimõisted: asend (algasend), kõnnak, aktiivne ja passiivne liikumine, miimika, ring, ringjoon, rütm, põhisamm, liikumine päri- ja vastupäeva

Õpitulemused: suudab tunnetada rütm, liikuda ringjoonel, oskab jäljendada inimeste ja loomade liikumist, suudab väljendada oma tundeid ning emotsioone läbi liikumise, luua oma liikumismustri muusikat kuulates

5) Kõneõpetus

· Hääle kujundamine - häälitsemine, loomade, lindude, looduse hääled. Erinevate häälikute ja sõnade hääldamine. Harjutused diktsiooni parandamiseks, lihtsamad hingamisharjutused.

· Jutu, luuletuse esitamine - kuidas esitada juttu või luuletust, erinevate emotsioonide väljendamine kõnes.

Põhimõisted: diktsioon, suhtlemine publikuga, emotsionaalne kõne

Õpitulemused: on suuteline selgelt ja kõlava häälega ennast väljendada, imiteerima erinevaid häälitusi, oskab hääletoone ja varjundeid kasutades lugeda nii luuletust kui ka proosapala

· Sõna, loovjutt - erinevad harjutused ja sõnamängud sõnavara rikastamiseks, loovjutu koostamisele erinevad võimalused (pildi, tegelaste, teema põhjal, ühiselt, grupis või individuaalselt)

Põhimõisted: riimuvad sõnad, sama- ja vastandtäheendusega sõnad, tegelane, sündmus (suur, väike)

Õpitulemused: Teab ja oskab kasutada sõnavara, oskab etteantud teemal koostada loovjuttu, omab algteadmisi jutu koostamise sissejuhatajusest, sündmuste arengust ning lõpplahendusest

6) Loov eneseväljendus läbi käeliste tegevuste, kunsti ja muusika Loovjoonistamine, meisterdamine- joonistamise, meisterdamise kasutamine eneseväljenduse vahendina (näit muusikapala, luuletuse, jutu illustreerimine, erinevate meeleolude väljendamine, fantaasiapiltide joonistamine, näit oma unistuste kooli joonistamine, pimedale lapsele mänguasja kujundamine jne)
Õpitulemused: oskab oma tundeid ja mõtteid väljendada käelise tegevuse kaudu, tutvustada oma tööd teistele

Õppekäigud- teatrietenduse, kunstinäituse, muuseumitunni külastused, vajadusel ka õuesõppetunni läbiviimine, nende arutamine ja analüüs

Õpitulemused: omandab oskuse käituda vastavalt ühiskonnas kehtestatud käitumisnormidele, oskab väljendada õppekäigu või õppetunni kestel tekkinud muljeid, neid ka põhjendada. Suudab arutleda ja kujundada seisukohti

1.5. Lõiming teiste õppeainetega

Loovus on tihedalt seotud ja läbi põimunud teiste õppeainetega. Ta on loomulik osa nendest, paljud teemad ja mõisted kattuvad või on lähedased teiste ainetega ületades ainevaldkondade piire.

1) Inimeseõpetus: oluline on väärtustada inimestevahelisi suhteid, arendada empaatiavõimet, oskust teha koostööd ja käituda, kujundada väärtushoiakuid, õppida tegema vahet õige ning vale vahel, mõista käitumise, suhete ning suhtumiste põhjusi ja seoseid, julgeda väljendada oma seisukohti ning arvamusi

2) Emakeel: sõnavara rikastamine ja õpitud sõnavara kinnistamine, eneseväljendusoskuse arendamine, diktsiooni parandamine, oma lugude loomine ja esitamine, emakeeles käsitletud juttude ning luuletuste põhjalikum läbitöötamine

3) Loodusõpetus: erinevate meelte (kuulmis-, nägemis-, kompimismeele) kasutamine, nende eripära teadvustamine, looduskeskkonna ja selle eluvormide mitmekesisuse, helide tundmaõppimine, jäljendamine ning kujutamine

4) Matemaatika: seoste loomise, loogilise mõtlemise, analüüsioskuse arendamine 5) Kunst ja käsitöö: eneseväljendus läbi käelise tegevuse

6) Muusika: erineva(te) muusika(stiilide) kasutamine rütmitunnetuse parandamiseks, loovliikumise arendamiseks, laulumängude mängimine, töö konkreetse muusikapalaga, selle kuulamine, tunnetuse edasiandmine

7) Kehaline kasvatus: kehatunnetuse, tähelepanu, mootorika, reageerimiskiiruse ja koordinatsiooni arendamine

1.6. Hindamine

Valikaine LOOVUS hindamisel on aluseks kooli õppekava üldosas välja toodud hindamisjuhend. Valikaine LOOVUS on arvestuslik ja märgitakse kokkuvõtvalt "A" või "MA", millele õpetaja lisab kommentaari sõnalise hinnanguna.

Suund on õpilase ja tema loova eneseväljendurikkuse toetamisel. Õpetaja ja õpilane teevad koostööd hinnangute andmisel nii õpilase kui ka kaasõpilase tegevustele.

2. Arvutiõpetuse ainekava

2.1. Õppe- ja kasvatusesmärgid

Põhikooli arvutiõpetusega taotletakse, et õpilane:

1) valdab peamisi töövõtteid arvutil igapäevases õppetöös eelkõige infot otsides, töödeldes ja analüüsides ning tekstidokumente ja esitlusi koostades;

2) teadvustab ning oskab vältida info- ka kommunikatsioonitehnoloogia (edaspidi IKT) kasutamisel tekkida võivaid ohte oma tervisele, turvalisusele ja isikuandmete kaitsele;

3) koostab IKT vahendeid kasutades toimiva ja efektiivse õpikeskkonna; 4) osaleb virtuaalsetes võrgustikes ning kasutab veebikeskkonda digitaalsete materjalide avaldamiseks kooskõlas intellektuaalomandi kaitse heade tavadega.

2.2. Õppeaine kirjeldus

Arvutiõpetusega tehakse algust 1.-2. klassis lõimides õpetust eesti keele, matemaatika, loodusõpetuse jt ainete tundides. Digipädevus on arvestatav oskus kõikides ainetundides kogu põhikooli ulatuses ja selle pädevuse kindlustamiseks on kool loonud võimaluse arvutioskuse algtõdede omandamiseks ja täiendamiseks igas kooliastmes.

Arvutiõpetus ainetunnina on kooli valikaine riikliku õppekava vaba tunniressursi arvestuses. Kool pakub arvutiõpetust igas kooliastmes:

I kooliaste 3.klass - ainemaht 1 tund nädalas, kokku 35 tundi

II kooliaste 6.klass - ainemaht 1 tund nädalas, kokku 35 tundi

III kooliaste 8.klass - ainemaht 1 tund nädalas, kokku 35 tundi

Arvutiõpetuse ehk informaatika õpetamise põhimõtted põhikoolis on:

- 1) elulähedus: näited, ülesanded jm võetakse õpilasele tuttavast igapäevaelust (kool, kodu, huvitegevus, meedia);
- 2) aktiivõpe ja loomingulisus: eelistatakse õpilasi aktiivistavaid ning loomingulisust esiletoovaid õppemeetodeid;
- 3) uuenduslikkus: läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“ vaimus eelistatakse uuenduslikke tehnoloogiaid ning lahendusi;
- 4) ühesõpe: nii informaatikatundides kui ka kodutööde puhul on eelistatud koostöös õppimise meetodid;
- 5) teadmusaloomine: uut teadmist õpitakse üheskoos luues, mitte vananenud infot meelde jättes;
- 6) vaba tarkvara ja avatud sisu: võimaluse korral eelistatakse kommertstarkvarale vaba tarkvara;
- 7) turvalisus: kool tagab õpilastele turvalise veebipõhise töökeskkonna ning propageerib ohutuid käitumisviise võrgukeskkonnas;
- 8) lõimitus: õpiülesannetes (nt referaatides, esitlustes) kasutatakse teiste õppeainete teemasid;
- 9) sõltumatus tarkvaratootjast: õpe ei tohi olla üles ehitatud üksnes ühe tarkvaratootja või platvormi kasutamisele; koolil on kohustus tutvustada ka alternatiive.

Arvutiõpetuses on põhirõhk praktilisel arvutikasutusel erinevaid õppeaineid õppides.

3. klassis alustatakse programmeerimise algtõdede ja esmaste oskuste õppimisega, käsitletakse info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaga seonduvaid teemasid lõimituna teiste õppeainetega.

6.klassis jätkub eelnevalt omandatu süvendatud õppimine rõhuasetusena arvuti kui töövahendi tundmaõppimisel.

8. klassis on arvutiõpetus toetavaks õppeaineks õpilase loovtöö koostamisel. Eesmärgiks on arendada õpilastes loogilist mõtlemist, loovust, matemaatilisi oskusi, toetada läbi praktiliste tegevuste õpilaste digipädevuste kujunemist, tutvustada erinevaid infoühiskonna tehnoloogiaid ja nende kasutusvõimalusi.

2.3. Õppetegevuse lähtepunktid

1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega;

2) taotletakse, et õpilase õpikoormus (sh kodutööde maht) on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab piisavalt aega puhkuseks ja huvitegevusteks; 3) võimaldatakse õppida üksi ning üheskoos teistega (iseseisvad, paaris- ja rühmatööd), et toetada õpilaste kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;

4) kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud käsitlust ning suurendavad õpimotivatsiooni;

5) rakendatakse nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;

6) laiendatakse õpikeskkonda: looduskeskkond, arvutiklass, kooliõu, muuseumid, näitused, ettevõtted jne;

7) peetakse silmas, et põhirõhk on veebipõhise personaalse õpikeskkonna loomise oskuste kujundamisel;

8) tagatakse, et õppe vältel õpitakse headest tavadest lähtuvat veebikäitumist, sealhulgas virtuaalsetes võrgustikes ning ametlikke infosüsteeme (e-kool, e õppekeskkond, kooli ja omavalitsuse koduleht) kasutades;

9) tuleks õpitavad teemad aineõpetajate koostöös siduda ning ajastada ühiskonnaõpetuse, võõrkeele ja emakeele õpetusega. Kursuse keskel alustavad õpilased tööd väikerühmatöös (või paaritöös) arendusprojekti kallal, sidudes edasised õpitavad teemad selle projektiga;

10) võivad õpilased projektide teemad ise valida teiste aineõpetajate, lapsevanemate, kohalike ettevõtjate, omavalitsuse või mõne sotsiaalse võrgustiku soovist või tellimusest lähtudes;

11) esitlevad õpilased kursuse lõpul projektide raames loodud materjale ja lahendusi. 1.4. Hindamine

Hindamine toimub lähtudes Tapa Gümnaasiumi õpilaste hindamise korraldusest 3. klassis hinnatakse trimestrit „A“ – arvestatud või „MA“ – mittearvestatud, millele lisab aineõpetaja sõnalise tagasiside õpilase arengu kohta lähtudes õpitulemusest ja õpilase individuaalsusest. 6. ja 8. klassis toimub hindamine viie palli süsteemis.

2.4. Õpitulemused kooliastmeti

I kooliaste, 3. klass

Tunde nädalas/aastas: 1/35.

2.1. Õpitulemused

3. klassi õpilane:

- 1) tunneb lihtsamaid arvutikasutamise võimalusi;
- 2) oskab sisestada klaviatuuril lühikesi tekste, tunneb klaviatuuri;
- 3) oskab koostada lihtsamat esitlust;
- 4) oskab illustreerida arvutitekste;
- 5) oskab kasutada algklassiõpilastele mõeldud programme;
- 6) oskab kasutada internetti vastutustundlikult, ennast ja teisi kahjustamata;
- 7) teab, mis on plagiaat;
- 8) oskab otsida infot;
- 9) on valmis kasutama arvutit ainetundides.

II kooliaste, 6.klass

Tunde nädalas/aastas: 1/35

Arvutiõpetuse eesmärgid

- 1) Anda ettekujutus, mis on infotehnoloogia ja mil moel see mõjutab meie igapäeva elu.
- 2) Tutvustada arvuti rakendusvaldkondi ühiskonnas.
- 3) Selgitada, mis on arvuti, mis on arvuti tööpõhimõte
- 4) Õpilane õpib kasutama infotehnoloogia seadmeid ja võimalusi enese arendamiseks:
- 5) iseseisev arvutit kasutamine koolis õpitava paremaks omandamiseks
- 6) tekstitöötluse peamised töövõtted (MS Word, Libre Office, Google Docs).
- 7) tabelarvutuseprogrammiga töötamise peamised võtted (MS Excel, Libre Office Calc).
- 8) oskused koostada slaidiesitlus ja teha ettekanne (MS PowerPoint, Libre Office Impress)
- 9) internetiteenuste poolt pakutavaid võimaluste kasutamine informatsiooni turvaliseks otsinguks, kasutuseks ja vahetuseks

10) Kasvatada õpilases heaperemehelikku suhtumist töövahenditesse.

11) Selgitada infotehnoloogia kasutamise kaasnemaid pahupooli – kuidas säilitada privaatsus, andmekaitse ja turvalisus, ergonoomia

12) Luua õpilastes arusaamine, kui oluline on kaitsta enda ja kaasinimeste isikuandmeid ja muud digitaalset informatsiooni.

13) Õpilane on teadlik interneti ebaturvalisusest

Õpitulemused 6. klassi lõpuks

Õpilane teab

1) mis on arvuti tööpõhimõte

2) mis on arvutiriistvara, tunneb arvuti peamisi komponente, sisend- ja väljundseadmeid, nende otstarvet;

3) mis on arvutitarkvara,

4) levinumaid operatsioonisüsteeme ja töökeskkondi

5) mõisteid aken, fail, kaust, faililaiend, kaustapuu, ikoon, töölaud

6) arvuti erinevaid mäluseadmeid ja nende funktsioone.

7) informatsiooni (mälu) ühikuid - bitt, bait

8) internetiteenuste kasutamise võimalusi

9) arvuti kasutamise mõju tervisele;

10) klaviatuuri klahvide tähendust.

Õpilane oskab

1) käsitseda arvuti sisend-, väljund- ja püsिमäluseadmeid:

2) oskab arvutit ja lisaseadmeid korrektselt tööle panna, kasutada ja sulgeda;

3) oskab käsitseda hiirt - selekteerimine, hüpikmenüüd

4) tunneb klaviatuuri (s.h. klahvikombinatsioonid Ctrl+S, Ctrl+Z, Ctrl+C, Ctrl+V, Ctrl+A; Alt+F4);

5) kasutada printereid

6) kasutada andmekandjaid - mälupulk, kõvaketas, võrguketast

- 7) kasutada operatsioonisüsteemi graafilist kasutajaliidest;
- 8) kasutada oma tööde tegemiseks operatsioonisüsteemi Windows7 ja Windows8;
- 9) tunneb akna elemente (ribad, nupud, menüüd, servad) ja manipuleerib nendega;
- 10) käivitada ja sulgeda programme;
- 11) kasutab tegumiriba programmide käivitamiseks ja samaaegselt tööks mitme programmi või dokumendiga – töö mitme aknaga;
- 12) kasutada kohtvõrku ja hallata oma dokumendifaile;
- 13) tunneb peamisi failitüüpe (doc, rtf, xls, html, jpg, wav) ja eristab neid failinime laiendite järgi;
- 14) oskab korrektselt salvestada oma tehtud tööd ja need hiljem üles leida.
- 15) luua, kustutada, teisaldada, ümber nimetada kaustasid/faile
- 16) oskab järjestada kaustas faile;
- 17) oskab liikuda faili/kaustapuus, faile/kaustu luua, teisaldada, kustutada ja selleks kasutada õpitud klahvikombinatsioone;
- 18) oskab kasutada programmi Search failide leidmiseks
- 19) kasutada riist- ja tarkvara vastutustundlikult ja säästvalt;
- 20) säilitab ja käsitseb turvaliselt andmekandjaid;
- 21) püüab arvuti juures vältida kõike, mis võib kahjustada arvutit (staatiline elekter, magnetväli, põrutused, vedelikud, tolm);
- 22) oskab kirjeldada lihtsamaid tark- ja riistvaraga seotud probleeme.

Tekstitöötlus

Kasutatakse Microsoft Wordi ja mõnda teist tekstitöötlusprogrammi (Google Docs, Libre Office Writer, Notepad).

Õpilane teab

- 1) enamkasutatavaid failitüüpe (*.doc, *.docx, *.txt, *.rtf)
- 2) teksti sisestamise reegleid (vahelöökide ja lõiguvahetuse õige kasutamine)

Õpilane oskab

- 1) luua uut dokumenti ja seda salvestada;

- 2) avada dokumenti;
- 3) sisestada, muuta ja kustutada teksti;
- 4) märgistada, kopeerida, lõigata ja kleepida teksti;
- 5) kujundada teksti (fondid, nende suurus, värvus, kaldkiri, rasvane kiri, allajoonimine);
- 6) joondada teksti – vasakule-, keskele-, paremale-, rööpjoondus;
- 7) määrata tekstilõigu seadeid – reasamm, taanded, vahed;
- 8) lisada number- ja täpploendit;
- 9) lisada päist ja jalust;
- 10) lisada leheküljenumbrid;
- 11) luua tabelit, diagramme;
- 12) lisada pilte;
- 13) muuta lehe seadeid – veerised, dokumendi suurus;
- 14) kasutada ülaltoodud oskustest tulenevaid käske menüüdes või rippmenüüs; 15) kasutada printi eelvaatlust, printida dokumenti.

Tabelarvutus

Õpilane teab

- 1) enamkasutatavaid failitüüpe (*.xls, *.sxc);
- 2) tabelarvutusprogrammide rakendusvõimalusi.

Õpilane oskab

- 1) luua uue dokumendi(tabeli), seda salvestada ja sulgeda;
- 2) avada olemasolevat dokumenti, seda muuta ja salvestada;
- 3) lehekülje vaadet suurendada ja vähendada;
- 4) lisada ja kustutada dokumendi töölehti;
- 5) sisestada töölehe lahtritesse teksti ja arvandmeid,
- 6) märgistada, kopeerida, teisaldada rida, veergu või lahtreid;
- 7) märgistada eraldi asetsevaid ridu, veerge või lahtreid;

- 8) lisada ja kustutada ridu või veerge;
- 9) muuta veeru laiust ja rea kõrgust;
- 10) koostada põhilisi aritmeetilisi tehteid: liitmine, lahutamine, jagamine, korrutamine;
- 11) kasutada funktsioone Sum, Min, Max ja Average;
- 12) kasutada erinevaid arvu-, kuupäevastiile ja rahaühikuid;
- 13) kasutada protsenti;
- 14) oskab vormindada lahtrisisu - kirjastiil (Font) paks kiri (bold), kaldkiri (italic), kirja värv ja suurus;
- 15) lisada raamjooni;
- 16) valida ja luua erinevaid diagrammitüüpe: sektordiagramm, tulpdiagramm, joondiagramm.

Internetiteenused

Õpilane

- 1) teab mõisteid arvutivõrk, internet;
- 2) saab aru milliseid võimalusi pakub arvuti ja internetiteenused õppeainete paremaks omandamiseks ja oskab neid võimalusi kasutada – õpiprogrammid, ülesannete lahendamine;
- 3) käitub infotehnoloogiat kasutades eetilisel ja korrektsetl;
- 4) tunneb isikuandmete kaitse põhinõudeid ja järgib neid;
- 5) on teadlik autoriõiguste kaitse tingimustest ja järgib neid (näiteks teiste loodud tekste, pilte jms. oma töös kasutades küsib vajadusel autori nõusolekut ja viitab korrektsetl algallikatele);
- 6) teeb vahet legaalsel ja ebaseaduslikul tarkvarakasutusel, hoidub tarkvarapiraatlusest;
- 7) tunneb netiketti ja järgib seda võrgusuhtluses;
- 8) teab internetiteenuste kasutamisest tulenevaid ohtusid;
- 9) tunneb üldjoontes arvutiviiruste olemust ja levimisviise;
- 10) mõistab vajadust kriitilisel suhtuda internetis olevasse informatsiooni;
- 11) teab internetis olevaid eestikeelseid õpiprogramme.

Õpilane oskab

- 1) avada veebilehte kasutades aadressiriba;
- 2) oskab kasutada Interneti otsingusüsteeme ja temaatilisi katalooge vajaliku info hankimiseks;
- 3) hinnata Internetist leitud info sobivust ja objektiivsust;
- 4) kasutada linke, liikuda eelnevalt külastatud lehtedele, - brauseri avalehele;
- 5) kasutada e-posti, lisada kirjale faile ja neid avada;
- 6) kopeerida veebilehelt infot enda dokumenti.

Esitluste loomine

Kasutatakse programmi Microsoft PowerPoint, Prezi, Google esitlus.

Õpilane teab

- 1) esitluse enamlevinud failitüüpe *.ppt, *.pptx;
- 2) slaidikujunduse põhinõudeid;
- 3) nõudeid ettekande tegijale.

Õpilane oskab

- 1) luua esitlust;
- 2) salvestada ja avada esitlust;
- 3) lisada, kopeerida ja kustutada slide – valida sobivat slaiditüüpi;
- 4) lisada slaidile erinevaid objekte (pilte, teksti, kujundeid) ja neid eemaldada;
- 5) muuta slaidi ja slaidiobjektide kujundust (suurus, taust, värv);
- 6) muuta slaidiobjektide järjekorda;
- 7) animeerida slaidivahetust ja teksti esitluses;
- 8) käivitada slaidishow`d.

III kooliaste, 8.klass

Tunde nädalas/aastas: 1/35

Õppeeesmärgid

Õpilane:

- 1) Oskaks korrektselt koostada, vormistada oma loovtööd ja selle kaitsmiseks vajalikkusaaks ülevaate kaasaegsest infotehnoloogiast ja selle võimalustest; tunneb ja oskab kasutada operatsioonisüsteemi Windows 7 ja Windows 8 graafilist kasutajaliidest;
- 2) oskab kasutada kohtvõrku ja hallata oma dokumendifaile;
- 3) oskab infotehnoloogiast rääkides kasutada korrektset emakeelset terminoloogiat, kirjeldada lihtsamaid tark- ja riistvaraga seotud probleeme;
- 4) käitub infotehnoloogiat kasutades eetiliselt ja korrektselt, on teadlik infotehnoloogia väärkasutuse tagajärgedest;
- 5) käsitseb riist- ja tarkvara vastutustundlikult ja säästvalt;
- 6) oskab kirjeldada infotehnoloogia rolli ühiskonnas ja selle tähtsust kutsevaliku seisukohalt;
- 7) kavandab, loob ja esitab infotehnoloogia abil nii iseseisvalt kui ka koostöös kaasõpilastega ettekandeid, multimeedia esitlusi, nõuetele vastavalt vormistatud tekstidokumente;
- 8) kasutab infotehnoloogiat efektiivselt informatsiooni hankimiseks ja õppimisega seotud eesmärkidel suhtlemiseks, valib antud ülesande/probleemi lahendamiseks sobiva töövahendi;
- 9) mõistab Internetist leitud info kriitilise hindamise vajalikkust (õigsuse, sobivuse, ammendavuse ja objektiivsuse aspektidest);
- 10) oskab infotehnoloogia abil teha lihtsamat statistilist analüüsi – Microsoft Office Excel ja Libre Office Calc baasil (sagedused, keskmised, diagrammid).

4.2. Õpitulemused 8. klassi lõpuks

Üldteadmised

Õpilane

- 1) teab arvuti tööpõhimõtet;
- 2) teab põhilisi arvutiliike;
- 3) teab nimetada arvuti peamisi komponente – nende otstarvet;
- 4) oskab kasutada infootsimissüsteeme arvutite kohta vajaliku teabe otsimiseks; 5) oskab leida soovitud arvutikomponendi kohta täiendavat informatsiooni; 6) saab aru komponente kirjeldavatest lühenditest /tähistest.

Tekstitöötlus

Kasutatakse Microsoft Wordi ja mõnda teist tekstitöötlusprogrammi (Libre Office Writer).

Õpilane:

- 1) oskab dokumendi põhja seadistada;
- 2) tunneb peamiseid teksti kujundamisvõtteid;
- 3) oskab teksti lõiku kujundada (reasamm, joondus);
- 4) oskab vastavalt nõuetele vormistada tekstidokumenti;
- 5) oskab luua voldikut;
- 6) oskab luua tabelit, seda täiendada;
- 7) oskab tekstidokumenti lisada diagramme, pilte jm objekte;
- 8) oskab tekstidokumendis kasutada pilte (neid töödelda);
- 9) oskab jagada teksti veergudesse;
- 10) oskab lisada andmeid lehe päisesse ja jalusesse;
- 11) oskab koostada sisukorda (kasutada laade);
- 12) oskab lisada lehekülgede nummerdust.

4.2.3. Tabelarvutus

Õpilane:

- 1) teab enamkasutatavaid failitüüpe (*.xls, *.sxc);
- 2) teab tabelarvutusprogrammide rakendusvõimalusi;
- 3) avada olemasolevat dokumenti, seda muuta ja salvestada;
- 4) lisada ja kustutada dokumendi töölehti;
- 5) sisestada töölehe lahtritesse teksti ja arvandmeid;
- 6) märgistada, kopeerida, teisaldada rida, veergu või lahtreid;
- 7) märgistada eraldi asetsevaid ridu, veerge või lahtreid;
- 8) lisada ja kustutada ridu või veerge;
- 9) muuta veeru laiust ja rea kõrgust;
- 10) oskab luua tabelit, seda täiendada;
- 11) koostada põhilisi aritmeetilisi tehteid: liitmine, lahutamine, jagamine, korrutamine;

- 12) oskab kopeerida valemit;
- 13) oskab lisada eri liike diagramme, neid täiendada;
- 14) kasutada funktsioone Sum, Min, Max ja Average;
- 15) kasutada lahtri suhtelist aadressi valemi koostamisel;
- 16) kasutada erinevaid arvu-, kuupäevastiile ja rahaühikuid;
- 17) kasutada protsenti.

Internetiteenused

Õpilane

- 1) teab, mis on arvutivõrk;
- 2) teab, mis on internet;
- 3) teab kuidas toimub andmevahetus üle interneti;
- 4) teab, kuidas hoida ja varundada oma faile;
- 5) teab, millised on võimalikud ohud isikuandmete kasutamisel internetis; 6) teab mõistet arvutiviirus;
- 7) teab, mil moel viiruseid luuakse ja levitatakse;
- 8) omab ülevaadet enim levinud viirusetõrje programmidest;
- 9) teab, mis on häkkerlus;
- 10) oskab Internetist leida ja kasutada koolitöödeks tarvilikku informatsiooni.

Esitluste loomine

Õpilane:

- 1) teab esitluse enamlevinud failitüüpe *.ppt, *.pptx;
- 2) teab slaidikujunduse põhinõudeid;
- 3) teab nõudeid ettekande tegijale;
- 4) oskab luua esitlust;
- 5) oskab lisada, kopeerida ja kustutada slaidi – valida sobivat slaiditüüpi; 6) oskab lisada slaidile erinevaid objekte (pilte, teksti, kujundeid) ja neid eemaldada; 7) oskab muuta slaidi ja slaidiobjektide kujundust (suurus, taust, värv); 8) oskab muuta slaidiobjektide järjekorda;

9) oskab animeerida slaidivahetust ja teksti esitluses;

10) oskab lisada hüperlinke;

11) oskab kasutada ettekandel abifunktsioone - slide ajastamine, kommentaarid.

4.3. Hindamine

Informaatika õpitulemusi kontrollitakse ja hinnatakse jooksvalt õpiülesannete järel ja kokkuvõtvalt poolaasta lõpus.

Meetodid, töövõtted

Iseseisev töö, rühmatööd, paaritöö, loengud.

Seos teiste ainetega

Loovtöö - koostamine, vormistamine, esitlemine/kaitsmine

Eesti keel - referaadi koostamine ja vormistamine

Kunstiõpetus - tööde kujundamine

Geograafia ja ajalugu - slaidikomplektid

Matemaatika - võrrandite ja graafikute koostamine.

3. Eesti keele tugiõppe ainekava

3.1. Õpetamise üldalused

Eesti keele tugiõpet rakendatakse Tapa Gümnaasiumis õpilastele, kelle kodune keel on õppekeelest erinev ja kelle eesti keele oskus vajab toetamist erinevate ainete omandamisel ja sotsialiseerumise parendamisel.

Eesti keele arendamise strateegiast tulenevalt seab eesti keele tugiõppekava eesmärgi liikuda B2-keeleoskustaseme saavutamise poole põhikooli lõpuks, et õpilasel oleks võimalus jätkata õpinguid eestikeelses gümnaasiumis.

Õppetööd viiakse läbi rühmaõppe põhimõttel, kus rühmade määramisel arvestatakse õpilaste vanust ja keeleoskuse taset. Õppe ettevalmistamisel lähtutakse iga keeleabigrupi keeletasemest, õpilaste individuaalsetest oskustest ja eripärast. Õpet võib läbi viia nii peale tunde kui vajadusel ka ainetunni ajal.

Õpilasele rakendatud tugimeetme tõhusust hinnatakse õpilasega tegelevate spetsialistide meeskonna ja klassi- või aineõpetajate poolt vähemalt kord poolaastas ning tulemused fikseeritakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil (ÕIK).

Eesti keele tugiõppe tundide ajad on õpilasele kättesaadavad kooli kodulehel ja infostendil.

3.1. Õppeaine kirjeldus

Eesti koolis õppimist alustanud muukeelsetele õpilastele on eestikeelse õppega harjumine järkjärguline ning sõltub vanemate otsusest. See tähendab, et osa muukeelseid õpilasi, kes on eestikeelses kooli asunud õppima I kooliastmesse ega ole saanud õpet näiteks eelkoolieas, omavad teadmisi eesti keelest üsna piiratult, seevastu õpilased, kes lisanduvad III kooliastmes, võivad osata eesti keelt juba küllalt heal tasemel. Iga õpilane on seetõttu individuaalsete oskuste ja vajadustega- neid tuleb arvestada edasisel õppel. Oluline on äratada huvi eesti keele ja kultuuri vastu ning tekitada motivatsiooni eesti keele õppeks. Lisaks eesti keele õppele aitab õppija keeleoskust arendada lõimitud aine- ja keeleõpe.

Eesti keele kui õppe- ja suhtlusvahendi omandamine on pikaajaline pingutust nõudev tegevus, mis eeldab õppija aktiivset osalust. Õpetuses lähtutakse kommunikatiivse õpetuse põhimõtetest. Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel suhtlusolukorras.

Kommunikatiivne keeleoskus (suhtluspädevus) hõlmab kolme komponenti: keelelist, sotsiolingvistilist ja pragmaatilist. Keeleteadmised (hääldus, grammatika, sõnavara) on vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Keele struktuuri õpitakse kontekstis, järkjärgult jõutakse grammatikareeglite teadliku omandamiseni. Sotsiolingvistilise pädevuse kaudu areneb õppija keelekasutuse olukohasus (viisakusreeglid, keeleregister jm). Pragmaatilise pädevuse kaudu areneb õppija võime mõista ja luua tekste.

Suhtluspädevust arendatakse keeleliste toimingute (kuulamise, lugemise, rääkimise, kirjutamise) kaudu. Keeleõppe telje moodustavad teemavaldkonnad, mille kaudu ja piires kujundatakse suhtluspädevust.

Põhikoolis on teemade käsitlemisel lähtepunktiks „Mina ja minu lähiümbrus“.

Kõigis kooliastmetes ja klassides käsitletakse teemasid kõigist teemavaldkondadest, kuid rõhuasetused ja maht võivad olla erinevad. Teemade käsitlemisel lähtutakse vastava kooliastme õpilaste kogemustest, huvidest ja vajadustest. Keeletunnis suheldakse eesti keeles. Vajadusel võib õpetaja või kaasõpilane anda täiendavaid selgitusi õpilase koduses keeles, kui õpetaja seda valdab. Õpilane võib kasutada sõnaraamatu abi.

Õppimise käigus arendatakse õpioskusi, sealhulgas oskust seada endale õpieesmärgid ja analüüsida oma õpitulemusi. Kõigis kooliastmes on oluline osa paaris- ja rühmatöö (rollimängud, dramatiseeringud, ajurünnak jne). Õpilasi suunatakse üha enam tegema eakohast iseseisvat tööd (lugema, infot hankima jne.).

Õpitut seostatakse keele kasutamisega väljaspool keeletundi. Selleks sobivad mitmesugused keelekeskkonnas toimuvad tegevused (ühistegevused, õppekäigud, info saamine erinevatest teabeallikatest). Keeleõpet rikastatakse keeleõppija isikliku kogemuse kaudu, mida õppija saab jagada kaasõppijatega.

Õppetegevusi kavandades lähtutakse didaktilistest põhiprintsiipidest (lähemalt kaugemale, tuntult tundmatule, lihtsalt keerulisele, konkreetsele abstraktsele) ning keelekasutuse vajadustest (alustades sagedamini kasutatavatest sõnadest ja vormidest).

Kõigis kooliastmes peab õppijat motiveerima ning kujundama temas positiivset hoiakut keeleõppesse. Eduelamuse saavutamiseks luuakse tugiõppe tundides positiivne õhkkond

ja väärtustatakse õppija edusamme. Vigu käsitletakse keeleõppe loomuliku osana, nende analüüsimine soodustab õpitava mõistmist ning võimaldab õpilasel oma keelekasutust korrigeerida.

3.2. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli eesti keele tugiõppega taotletakse, et õpilane:

1) omandab eesti keele oskuse tasemel, mis võimaldab iseseisvalt toimida eestikeelses keskkonnas ning jätkata õpinguid eesti keeles (põhikooli õpilase sõnavara arendamine aluseks võtta „Põhikooli ainetundide sõnavara“ ehk „Abimaterjal õppekeelest erineva emakeelega õpilaste keeleõppeks“-

link materjalile:

http://www.meis.ee/bw_client_files/integratsiooni_sihtasutus/public/meis_book_multi ple_pictures/15_PK_ainet_sonavara_KOOND.pdf);

2) omandab oskuse edaspidi võõrkeeli õppida ja oma keeleoskust pidevalt täiendada; 3) mõistab eesti kultuuri ja teiste kultuuride erinevusi ja mõtteviiside mitmekesisust ning väärtustab neid;

4) tunneb huvi Eesti kultuurielu vastu, huvitub eestikeelsetest kirjandusteostest, teatri- ja filmiloomingust, raadio- ja telesaadetest ning trükimeediast;

5) oskab kasutada eakohaseid eestikeelseid teatmeallikaid (nt teatmeteoseid, sõnaraamatuid, Internetti), et leida vajalikku infot ka teistes õppeainetes ja väljaspool õppetööd.

Keeleõppes võetakse aluseks, et kõik eelpool nimetatud õpitulemused oleksid saavutatud vähemalt rahuldaval tasemel vastava klassi ainetundi arvestades. Õpitulemuste saavutamine peaks toimuma koostöös teiste aineõpetajatega.

3.3. Õpitulemused kooliastmeti

I kooliaste

3. klassi lõpetaja:

1) saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;

2) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse (pere, kodu, kooli) kirjeldamiseks;

3) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;

4) on omandanud esmased teadmised Eestist ja eesti kultuurist;

5) suhtub positiivselt eesti keele õppimisesse;

6) kasutab esmaseid õpioskusi võõrkeele õppimiseks;

7) oskab õpetaja juhendamisel töötada nii paaris kui ka rühmas.

II kooliaste

6. klassi lõpetaja:

- 1) suhtleb eesti keelt emakeelena kõnelejatega igapäevastes suhtlusolukordades ning kasutab sobivaid õpitud keelendeid;
- 2) saab õpitud temaatika piires aru lihtsatest tekstidest;
- 3) mõistab olulist õpitud temaatika piirides;
- 4) kirjutab lühikesi tekste õpitud temaatika piires;
- 5) teadvustab Eesti ja teiste maade kultuuride erinevusi ning oskab neid arvestada; 6) kasutab eestikeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatuid, Interneti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades ja õppeainetes;
- 7) rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid; 8) töötab õpetaja täpsustavate juhiste järgi iseseisvalt, paaris ja rühmas; 9) seab endale õpieesmärke ning koostöös kaaslaste ja õpetajaga oskab hinnata oma saavutusi.

III kooliaste

Põhikooli lõpetaja:

- 1) suhtleb eesti keeles igapäevastes suhtlusolukordades nii koolis kui ka väljaspool kooli; 2) mõistab kõike olulist endale tuttavatel teemadel;
- 3) oskab kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning lühidalt põhjendada ning selgitada oma seisukohti ja plaane;
- 4) oskab koostada lihtsat teksti tuttavatel teemadel;
- 5) on omandanud esmasel teadmised Eesti kultuuriloost, loeb eestikeelset eakohast kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 6) töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 7) hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning kohandab oma õpistrateegiaid.

Tapa Gümnaasiumi majandus- ja ettevõtlusõpetuse ainekava on koostatud "Põhikooli ja gümnaasiumiseaduse" 15 (RT I 2010, 41, 240) ja Tapa Gümnaasiumi arengukava (2012-2015) alusel. Ainekava on Tapa Gümnaasiumi õppekava osa.

Tapa Gümnaasiumis kui jätkusuutlikus ja arenevas koolis on loodud õppimist toetav keskkond, mis tagab kõigile õpilastele kvaliteetse hariduse arvestades iga õpilase võimeid ning individuaalset arengut.

Tapa Gümnaasiumi väärtusteks on väarikus, avatus, lennukus ja koostöö, mille tulemuseks on elus toimetulekuks vajalike oskuste ning väärtushinnangute kujunemine.

4. Majandus- ja ettevõtlusõpetuse ainekava

4.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli majandusõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

1. teab majanduse olulisemaid mõisteid ja põhimõtteid;
2. arendab enda loovust;
3. teab oma õigusi ja kohustusi kui kodanik, töötaja ja tarbija ja tulevane ettevõtja; 4. omab ülevaadet ja kogemusi erinevatest elukutsetest ja on motiveeritud elukestvaks õppeks;
5. oskab näha ettevõtlust isikliku karjäärivõimalusena, on positiivse hoiakuga ettevõtluse ja ettevõtja suhtes;
6. mõistab üksikisiku, ettevõtete ja riikide vastutust globaalprobleemide lahendamisel; 7. suhtub vastutustundlikult elukeskkonda, väärtustades säästva arengu põhimõtteid; 8. kasutab erinevaid teabeallikaid ja hindab kriitiliselt neis sisalduvat infot, tõlgendab ja esitab neis allikates sisalduvat infot;
9. suudab kolmanda kooliastme loovtööna teostada minifirma.
10. saab aru ettevõtluse tähtsusest igapäevaelus ja ühiskonnas;
11. mõistab ettevõtja, juhi ja töötaja rolle ning vastutust;
12. tunneb infotehnoloogia kasutamise põhimõtteid.
13. oskab püstitada eesmärgid, võtta vastutust ideede elluviimisel ning rakendab meeskonnatöö võtteid;

4.2. Õppeaine kirjeldus ja maht

Tapa Gümnaasiumis õpetatakse majandus- ja ettevõtlusõpetust läbivalt kõigis kooliastmetes. I kooliastmes õpetatakse majandusõpetust valikainena ja ringitunnina. II kooliastmes õpitakse majandust 4. klassis ringitunnina. I kooliastmes keskendutakse teemadele, mis seonduvad õpilase endaga, oma pere ja sõpradega ning nende eluviisile tarbijate ja säästjatena oma kodus ja kodukohas (linnas ja vallas). II kooliastmes on põhiohk maakonna, riigi ja rahvusvahelise majanduselu toimimisel.

III kooliastmes õpitakse ettevõtlusõpetust 7. klassis valikainena.

1. klassis - majandusõpetus valikaine 35 tundi

2. klassis - majandusõpetus valikaine 35 tundi

3. klassis õpitakse majandust ringitunnina (30 tundi – ringitunnid algavad 1. oktoobrist). 4. klassis õpitakse majandust ringitunnina (30 tundi – ringitunnid algavad 1. oktoobrist). 7. klassis õpitakse ettevõtlusõpetust valikainena 35 tundi

Majandusõppe raames korraldatakse võimalusel ülekoollisi ning kogukonnaga seotud üritusi (näiteks laadad, kus õpilased saavad müüa oma valmistatud tooteid jms.)

Ainet käsitletakse igapäevaeluga seostatult. Aine õppimine võib toimuda praktilise tegevusena minifirma töös osalemise kaudu. Kaks kolmandikku valikõppeaine mahust on suunatud praktilistele tegevustele ja loovust ning kriitilise mõtlemise oskusi arendavate ülesannete lahendamisele. Praktilised tööd on konkreetse üksikteema või materjali kohta. Iseseisvateks tegevusteks on kodused ülesanded, klassitööd ja arvutitööd.

Õppes on olulisel kohal aktiivõppemeetodid nagu arutelud, juhtumianalüüsid, rollimängud, projektid ja õppekäigud, kohalike ettevõtete külastused, kohtumised ettevõtjatega, ettevõtlike lapsevanematega ja vabatahtlik tegevus kodukohas.

Ettevõtlusõpetus annab ülevaate ettevõtte toimimisest ja ettevõtluse tähtsusest ühiskonnas. Ettevõtlusõpetus aitab paremini mõista inimtegevuse ja keskkonna vastastikuseid seoseid, ressursside nappust. Ettevõtlusõpetus kujundab õpilastes arusaamist, et vastutus ühiskonna

jätksuutliku arengu tagamiseks on nii üksikisikul kui ka ettevõtte tasandil. Ettevõtlusõpetuse kaudu suunatakse õpilast mõistma, et nii isikliku ettevõtlikkuse kujundamiseks kui ettevõtluse edendamiseks tehtavad otsused peavad lähtuma loodus- ja elukeskkonna säästmise vajadusest.

Õpilased saavad teavet erinevatele elukutsetele esitatavate nõuete kohta, tutvuvad töötaja ja ettevõtja (tööandja) rollidega, õpivad hindama oma oskusi, soove, arenguvajadusi ning -võimalusi, koostama elulookirjeldust, hindama nii töötaja kui ettevõtja (tööandja) rolli.

Õpilastes arendatakse ettevõtlikku ja keskkonda väärtustavat eluhoiakut, probleemide lahendamise ja uurimise oskusi ning juhtimise ja meeskonnatöö oskusi, finantskirjaoskust, digipädevusi. Õppes pööratakse suurt tähelepanu õpimotivatsiooni arendamisele, seostades õpet igapäevaelu ja kohaliku ettevõtlusega.

Majandus- ja ettevõtlusõpetus on tihedalt lõimitud teiste õppeainetega, tuginedes matemaatika-, geograafia- ja ajalooeadmistele, ning toetades ühiskonna- ja inimeseõpetuse õppimist, karjääriõpet ja elukutsevalikut. Ettevõtlusõpetuse kavandamisel on õppesisu käsitlemist otstarbekas planeerida ja kooskõlastada I, II ja III kooliastme majandusõpetuse, ühiskonnaõpetuse, geograafia, inimeseõpetuse, käsitöö ja kodunduse ja tehnoloogiaõpetuse õpetajatega. Arutlusteemade rakendamisel on otstarbekas kavandada koostöö keele ja kirjanduse õpetajaga.

Õpilase teabe ja tehnoloogia kasutamise oskuse arendamiseks kasutatakse õppes nüüdisaja tehnoloogilisi vahendeid, sh IKT võimalusi, (ettevõtete, omavalitsus- ja riigiasutuste kodulehed, õigusaktid internetis, ettevõtjaportaali, interaktiivsed ettevõtlusmängud, väärtusmängud jne).

Ettevõtlusõpetuse kursuse läbimiseks saab valida praktilise õpilasfirma programmi „Minifirma.“

4.3. Õppetegevuse lähtepunktid

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning toetatakse lõimumist teiste õppeainetega ja õppeaineid läbivate teemadega;
- 2) taotletakse, et õpilase õpikoormus ja iseseisvate tööde maht on mõõdukas, jaotub õppeaasta ulatuses ühtlaselt ning jätab õpilasele piisavalt aega puhata ja huvitegevustega tegelda;
- 3) võimaldatakse õppida individuaalselt ja üheskoos teistega, et toetada õpilaste kujunemist aktiivseteks ja iseseisvateks õppijateks, loovateks, ettevõtlikeks ja kriitiliselt mõtlevateks isiksusteks ning arendada meeskonnatöö oskusi;
- 4) kasutatakse diferentseeritud õppeülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud käsitlemist ning suurendavad õpimotivatsiooni;
- 5) rakendatakse nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) tehakse koostööd kohalike ettevõtjate, majanduselu juhtide ja lastevanematega mitmekesistes õpikeskkondades;
- 7) rakendatakse uurimuslikku õpet ja aktiivõppe meetodeid - andmete otsimine, probleemide sh dilemmade lahendamine tulemuste töötlemine ja esitamine; rollimäng, rühmatöö, projektid, välitööd; õppekäigud ettevõttesse, kohtumised ettevõtjatega, nende töö jälgimine töökohal;
- 8) võimaldatakse loovtööna kasutada või käivitada minifirma ja rakendada nii oma ettevõtlikkust; 9) kaasatakse õppesisu käsitlemisel valiku tegemisse õpilasi nende eelnevaid teadmisi ja oskusi arvestades ja õpivajadustest lähtudes.

4.4. Hindamine

Majandus- ja ettevõtlusõppe õpitulemuste hindamine lähtub põhikooli riikliku õppekava üldosas toodud hindamisalustest ja teistest hindamist reguleerivatest dokumentidest. Hindamise eesmärk on saada ülevaade õpitulemuste saavutusest ja õpilase individuaalsest arengust ning kasutada saadud teavet õppe tulemuslikumaks kavandamiseks. Hinnatakse nii teadmisi ja nende rakendamise oskusi kui ka loovust ülesannete lahendamisel, üldpädevuste saavutatust, sh õpioskusi. Hindamisel võetakse aluseks suulised vastused (esituste), kirjalikud ja praktilised tööd ning iseseisvad tegevused, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele. Olulisel kohal on kujundav hindamine, mille kaudu arendatakse arutluse, põhjendamise ja seoste loomise oskust, õpilase iseseisvat tööd, osalemist rühmatöös ja aruteludes, kirjalike tööde vormistamise nõuetega arvestamist ja üldist korrektsust.

Õppeprotsessi jooksul võib hinnata ka osalemist rühmatöös ja minifirmades. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid. Kokkuvõttev hinne kujuneb tunnitööde, praktiliste ja uurimuslike tööde, iseseisvate tööde ja ettekannete hinnetest.

Sõltuvalt valitud õpetamismeetodist võib kooli valikul läbi viia lõputesti, koostada õpimapi või põhikooli loovtööna tegutsenud minifirma tegevusaruande.

I ja II kooliastmes kasutatakse majandusõppe hindamisel kujundavat hindamist. Numbrilist hindamist koos kujundava hindamisega kasutatakse III kooliastmes. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse ning milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

4.5. Füüsiline õpikeskkond

Kool korraldab valdava osa õpet klassis, kus saab rühmatöö tegemiseks mööblit ümber paigutada, on internetiühendus ning audiovisuaalse materjali kasutamise võimalus. Kool võimaldab õppe sidumiseks igapäevaeluga õpet ja õppekäike ettevõtetesse vähemalt kaks korda õppeaasta jooksul.

Kool toetab õpilaste osalemist ettevõtlust arendavates projektides.

4.6. Eesmärgid ja õpitulemused kooliastmeti

I kooliaste

Õppe- ja kasvatuseesmärgid:

- 1) Õppida tundma ennast ja lähiümbruse töömaailma, tuginedes õpilase kogemustele igapäevaelust;
- 2) kujundada suhtlemis- ja enesekontrollioskusi;
- 3) kujundada õiglust, ausust, hoolivust, sallivust, inimväarikust, lugupidamist enda ja teiste vastu;
- 4) anda koostöö ja ühiste otsuste tegemise kogemusi, anda võimalusi ühisalgatusteks, arendada loovat mõtlemist;;
- 5) tutvustada erinevaid elukutseid ja töid ning nende seost individuaalsete eelduste ja huvidega;
- 6) kujundada positiivset hoiakut õppimisse, väärtustada haridust toetada uudishimu uue ja erineva suhtes;
- 7) ettevõtliku käitumise ja süsteemse mõtlemise arendamine;
- 8) ettevõtluse sisu mõtestamine;
- 9) ettevõtlusaktiivsuse kujundamine (julgeus, vastutus);
- 10) tõsta teadlikkust perekonna rollist inimese arengus;
- 11) aidata õpilastel teostada erinevaid rolle ühiskonnas;
- 12) teadvustada kohalikke ressursse;

- 13) õppe ja kasvatuse kaudu arendada õpilase keskkonnataju kujunemist ja säästvat ellusuhtumist;
- 14) õppida tundma infotehnoloogia kasutamise põhivõtteid.

Õpitulemused

Kolmanda klassi ringitundide lõpuks õpilane:

- 1) tunneb perega seotud traditsioone ja tähtpäevi, oskab käituda kombekalt; 2) tunneb koduvalda;
- 3) teab oma kodukoha erilisust ja oskab sellest külalistele rääkida;
- 4) saab aru kohalikest võimalustest ;
- 5) oskab teha lihtsamat uurimistööd; korrastada kogutud andmeid;
- 6) omab algatusvõimet ja soovi teha koostööd;
- 7) väärtustab õiglust, ausust, hoolivust, sallivust ja inimväärikust;
- 8) teab kihelkonna mõistet. tunneb rahvussümboolikat;
- 9) mõistab ettevõtluse sisu;
- 10) oskab oma tegevust planeerida.

II kooliaste

4. klassi ringitundides õpitakse majandusõpet.

4. kl lõpuks õpilane:

- 1) väärtustab õiglust, ausust, hoolivust, sallivust ja inimväärikust;
- 2) omab algatusvõimet ja soovi teha koostööd;
- 3) väärtustab haridust ja selle mitmekesisust;
- 4) tunneb meie maakonna eripära;
- 5) oskab käituda ohuolukorras, küsida abi;
- 6) tunneb riigi sümboleid ja tähtpäevi;
- 7) teab eesti asukohta maailmas, Euroopa Liidus;
- 8) tunneb ära ohusituatsioonid , hoidub neist ja ohuolukorras võtab vastu arukaid otsuseid; 9) oskab koostada lihtsat eelarvet ja raha säästlikult kasutada;
- 10) oskab oma vaba aega sisustada targalt.

III kooliaste

Kolmandas kooliastmes õpitakse ettevõtlusõpetust 7. klassis valikainena.

Põhikooli lõpetaja

1) seletab ja kasutab ettevõtluse põhimõisteid ja teab turumajanduse põhimõtteid; 2) saab aru, et ettevõtlus loob võimalused inimeste vajaduste rahuldamiseks; 3) hindab ettevõtluse toimimiseks vajalikke ressursse;

4) saab aru, kuidas toimib turg ja kujuneb hind;

5) teab üksikisiku ja ettevõtte kohustusi riigi ees ning ettevõtete rolli turumajanduses; 6) saab aru palga ja tootlikkuse seosest, oskab arvutada bruto- ja netopalka ning tööandja kulusid tööjõule;

7) on uudishimulik, avatud ja õpihimuline, teeb koostööd ning arendab suhtlemis-, meeskonnatöö- ja juhtimisoskusi;

8) väärtustab enda ja teiste panust ühistöös;

9) lahendab probleeme loovalt, leiab probleemidele erinevaid lahendusi, kirjeldab oma tegevuse tagajärgi ja annab neile hinnangu;

10) märkab ja kasutab avatud maailma võimalusi, tunneb huvi ühiskonna ja erinevate kultuuride vastu;

11) väärtustab tervislikku ja keskkonnateadlikku eluviisi, ühiskonna reegleid ja norme ning mõistab nende vajalikkust ja järgib neid igapäevaelus;

12) saab aru ärietika põhimõtetest; mõistab eetikapõhimõtete rakendamise vajalikkust üksikisiku ja kogukonna jaoks;

13) kavandab karjäärivalikuid enda suutlikkust, huvisid ja võimeid analüüsides. 2.3.1. Õpitulemused, õppesisu ja õppetegevused

2.3.1.1. Turumajandus, ettevõtlus ja tarbimine.

Õpitulemused

Õpilane

1) mõistab, et ettevõtlikkus ja kasumisoov innustavad tegelema ettevõtlusega ja võtma ärisiske;

2) teab ressursside, tööjõu, kapitali ja loodusvarade vajalikkust ettevõtte tegutsemisel; 3) mõistab, et ressursside nappuse tõttu pole võimalik saada kõiki kaupu ja teenuseid, mistõttu tuleb teha valikuid;

4) mõistab ettevõtlust elatise teenimise ja eneseteostuse võimalusena;

5) saab aru, millised on ettevõtte loomiseks ja tegutsemiseks vajaminevad ressursid; 6) selgitab, mis vahe on tootel ja teenusel;

7) teab tulemusliku meeskonnatöö kavandamise põhimõtteid.

Tootmine, turundus, tööjõud

Õpilane

1) selgitab nõudluse ja pakkumise mõju hinna kujunemisele turul;

2) kasutab tootlikkuse ja omahinna arvutamise põhimõtteid;

3) teab tarbija õigusi ja kohustusi;

4) teab, kuidas käituda, kui müüdüd tootel/teenusel ilmnevad probleemid; 5) rakendab lihtsamaid müügivõtteid ja reklaamib oma tooteid või teenuseid minifirmas; 6) teab reklaamiseadusest tulenevaid piiranguid reklaamile;

7) arvutab töötaja palka ja ettevõtte palgakulusid;

8) oskab koostada kassapõhist raamatupidamist ja lihtsat kasumiaruannet; 9) kasutab finantskirjaoskuse arendamiseks õpikeskkondades olevaid interaktiivseid vahendeid (erinevad kalkulaatorid, võrdlustabelid jne).

10) oskab vormistada elulookirjeldust ja töökohataotlust.

Juhtimine, meeskonnatöö ja ärietika

Õpilane

1) teab, mida tähendab vastutustundlik ettevõtetus ja võimalus lisaks seadustest tulenevatele nõuetele pakkuda oma klientidele suuremaid tagatisi;

2) hindab äriotsuste eetilistust ning kirjeldab nende mõju ühiskonnale ja looduskeskkonnale;

Praktilised tööd ja iseseisvad tegevused:

Enda ajaplaani koostamine nädalaks, klassi või kooliürituse projekti koostamine rühmatööna. Näidisjuhtumite analüüs ärietika seisukohalt. Meeskonnatöö minifirmas. Arutlusteemad:

Meeskonnatöö väärtustamine. Töötaja kui tööandja üks põhilisi ressursse. Erinevad juhtumid edu saavutamisel ja ebaõnnestumistega toimetulek, nende analüüs ja neist õppimine. Vastutus looduskeskkonna, tarbija, ühiskonna ja ettevõtte omanike ees.